

СТАНОВИЩЕ

от **проф. д-р Анна Кръстева, НБУ**

на дисертационен труд на тема:

„Политиката на държавата Израел за интегриране на израелци от етиопски произход на израелския пазар на труда“

за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“,

в Професионално направление 3.3. Политически науки,

Научна специалност „Политология“,

от **Алели Адмасу-Адане**

„Предизвикателствата пред израелските граждани от етиопски произход са многоизмерни и не могат да бъдат преодолені единствено чрез формални политически мерки.“ С това твърдение авторката ни въвежда едновременно в оригиналния предмет на своето изследване и в неговия комплексен характер, както и в предизвикателствата към политиките. Доколко авторката успява да разгърне тази позиция в адекватен концептуален апарат, убедителен теоретичен модел и емпирично защитимо обяснение ще бъде анализирано в настоящото становище.

Становището е структурирано в няколко проблемни кръга: основни постижения на дисертацията, критични бележки и въпроси, публикационна дейност и оценка на приносите.

Дисертацията се състои от 168 страници и е структурирана във въведение, две глави, заключение и цитирана литература. За разработване на дисертацията са използвани източници на иврит и на английски език с релевантна тематична насоченост.

Основните постижения на дисертационния труд бих обобщила в шест взаимно свързани аспекта.

- На първо място, темата е обществено значима и сравнително слабо позната на българската академична общност. Трудовата интеграция на израелските граждани от етиопски произход позволява да се разгледат в конкретен национален контекст големи въпроси на миграционните изследвания: принадлежността, равенството на възможностите, институционалната отговорност и устойчивостта на неравенствата. Изборът на този случай разширява географския и проблемния хоризонт на българската политологична дискусия.
- Второ, достойнство на труда е стремежът да се съчетаят институционалната и индивидуалната перспектива. Авторката разглежда нормативните и програмните основания на държавната политика, но поставя в центъра опита на хората, към които тя е насочена. Така интеграцията не остава абстрактна административна цел, а се разкрива като процес, преживяван през търсенето на работа, професионалното развитие, контактите с институциите и отношенията на работното място. Именно това съпоставяне откроява дистанцията между официалния език на политиките и ежедневната им реализация.

- Трето, сравнителната перспектива поставя израелския случай в по-широк международен контекст. Обсъждането на подходи и практики в западноевропейски държави позволява да се видят както общи проблеми на трудовата интеграция, така и специфичните характеристики на израелския режим на имиграция и приемане. Макар сравнението да има ограничения, включването му предпазва анализа от затваряне в един-единствен национален случай и очертава възможности за следващи изследвания.
- Четвърто, самостоятелното качествено изследване с 50 интервюта е съществен емпиричен принос. То дава глас на израелски граждани от етиопски произход и позволява да бъдат реконструирани конкретни трудови траектории, преживявания на подкрепа и изключване, както и оценки за работата на институциите. Избраната методика е подходяща за установяване на значения, нагласи и механизми, които трудно се улавят само чрез статистически показатели. Ценността на интервюта е и в това, че свързват публично-политическия проблем с биографичния опит на изследваната общност.
- Пето, заслужава внимание разграничаването на подходите на Мапай/Лейбъристката партия и Ликуд към имиграцията и интеграцията. Съпоставянето на различните им акценти върху държавната намеса, социалното подпомагане, пазарните механизми и индивидуалната отговорност показва, че споделяната национална цел за приемане и интеграция не предполага единен политически подход. Този анализ откроява значението на идеологическите ориентации за избора на конкретни инструменти на публичната политика.
- Шесто, особено продуктивен е аналитичният фокус върху разминаването между политики и резултати. Авторката не се задоволява с констатацията, че съществуват програми за подпомагане, а поставя въпроса защо при тяхното наличие продължават различията в заетостта, качеството на работата и възможностите за напредък. В това напрежение между формално декларирано включване и реално преживяно неравенство се открива основната изследователска стойност на труда. Изводите насочват вниманието към изпълнението, координацията, институционалните практики и социалните нагласи, а не единствено към наличието или отсъствието на държавни мерки.

Критични бележки

Няма изследване, което да няма пропуски и ограничения. Бих ги групирала в три клъстера: концептуално-теоретични, методологически, структурни.

В първата група концептуално-теоретични бележки бих отбелязала два проблемни аспекта. Първият е концептуалната непрецизност. Миграционните изследвания разграничават имиграционна политика, която управлява flows/потоците, и интеграционна политика, която мениджира stocks/уседналите. Авторката изследва основно интеграционната политика, но често я концептуализира като имиграционна. На второ място бих отбелязала недостатъчното прецизното разграничение на политики на подпомагане и политики на ограничаване. Сред примерите за втората откриваме по-скоро практики на преживяна дискриминация отколкото целенасочени негативни политики.

Сред методологическите дефицити бих отбелязала асиметрията в емпиричното изследване – интервюта са проведени само с етиопските имигранти и политиките са разгледани единствено през тяхната гледна точка. Липсват интервюта с policy makers,

които да представят позициите на самите институционални актьори. Парадоксално, макар мигрантският опит да е във фокуса, агентността (agency) на имигрантите не е достатъчно нито концептуализирана, нито емпирично изследвана. По-силно доминират културните интерпретации – дори когато се споменава, че част от мигрантите са градски, образовани и интегрирани, преобладава подчертаването на контраста между традиционната етиопска култура и културата на трудовата среда в приемащото общество. Недостатъчно е развита и темата за личната отговорност на мигрантите за интеграцията.

Сред структурните ограничения бих отбелязала хетерогенната първа глава, която обединява теории за изпълнение на публични политики, история на етиопската еврейска общност, образование, военна служба и сравнение със Западна Европа. По-ясното отделяне на концептуалната рамка от историческия и сравнителния контекст би усилило логиката на изложението и връзката с емпиричната глава.

Въпроси за защитата

Как разграничавате целенасочените държавни политики на ограничаване от дискриминационните практики на работодатели и други участници на пазара на труда? Как това разграничение променя оценката ви за отговорността на държавата и за резултатите от интеграционната политика?

Ционистката визия се споменава, но не е достатъчно убедително разгърната в разнообразието на нейните форми. Как бихте обяснили връзката или противоречието между ционисткия идеал за събиране на еврейския народ и различните режими на признаване, имиграция и интеграция на етиопските евреи? До каква степен тези различия произтичат от конкуриращи се интерпретации на ционизма и до каква — от институционални, религиозни и социални фактори?

Публикационна дейност

По изследваната тема докторантът има научни публикации в България и Сърбия. Те свидетелстват, че резултатите от изследването вече циркулират в българската и международната академична общност.

Приноси

Приносите на дисертацията са преди всичко в систематизирането на специфичен и недостатъчно познат в българската академична среда случай на трудова интеграция; в събирането и интерпретацията на оригинален корпус от 50 интервюта; и в извеждането на напрежението между декларираните цели на интеграционните програми и преживяваните от техните адресати резултати. Съчетаването на институционална, биографична и сравнителна перспектива предлага основа за по-нататъшни изследвания на публичните политики и неравенствата. Приносите са емпирични и приложно-аналитични.

Научните приноси са резултат от индивидуалната и самостоятелна изследователска работа на авторката.

Становище относно наличието или липсата на плагиатство

Доколкото ми е известно, не са получавани неанонимни и мотивирани сигнали за плагиатство в хода на процедурата. Няма информация и основания за плагиатство в дисертационния труд.

Заклучение

Въпреки изказаните критични съображения мога да потвърдя, че дисертационният труд отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане. Мога да предложа на уважаемите членове на Катедрения съвет на Катедра „Философия и политически науки“ да бъде присъдена образователната и научна степен “Доктор” на автора на дисертацията Алели Адмасу - Адане на тема „Политиката на държавата Израел за интегриране на израелци от етиопски произход на израелския пазар на труда“

Anna Slavtcheva
Krasteva

Digitally signed by Anna
Slavtcheva Krasteva
Date: 2026.09.18 08:14:37
+02'00'

Проф. Анна Кръстева

18.09.26

OPINION

by Prof. Dr. Anna Krasteva, New Bulgarian University

on the dissertation entitled

“The Policy of the State of Israel for the Integration of Israelis of Ethiopian Descent into the Israeli Labor Market”

submitted by Aleli Admasu-Adane

for the award of the educational and scientific degree of Doctor (PhD) in Professional Field 3.3, Political Science, Scientific Specialty “Political Science”.

“The challenges facing Israeli citizens of Ethiopian descent are multidimensional and cannot be overcome solely through formal policy measures.” With this statement, the author introduces us both to the original subject of her research and to its complexity, as well as to the challenges it poses for public policy. The extent to which she succeeds in developing this position through an adequate conceptual framework, a convincing theoretical model, and an empirically defensible explanation will be examined in the present opinion.

This opinion is structured around several areas: the dissertation’s main achievements, critical observations and questions, publication record, and assessment of its contributions.

The dissertation comprises 168 pages and is structured into an introduction, two chapters, a conclusion, and a bibliography. It draws on relevant sources in Hebrew and English.

Main achievements of the dissertation

I would summarize the dissertation’s main achievements in six interconnected aspects.

First, the topic is socially significant and relatively little known within the Bulgarian academic community. The labor market integration of Israeli citizens of Ethiopian descent provides an opportunity to examine, within a specific national context, major questions in migration studies: belonging, equality of opportunity, institutional responsibility, and the persistence of inequalities. The choice of this case broadens the geographical and thematic horizons of Bulgarian political science scholarship.

Second, a strength of the dissertation is its effort to combine institutional and individual perspectives. The author examines the legal and programmatic foundations of state policy while placing the experiences of those targeted by these policies at the center of the analysis. Integration thus ceases to be an abstract administrative objective and emerges as a process experienced through job seeking, professional development, interactions with institutions, and workplace relations. This juxtaposition highlights the distance between the official language of policies and their implementation in everyday life.

Third, the comparative perspective situates the Israeli case within a broader international context. The discussion of approaches and practices in Western European countries makes it possible to identify both common challenges of labor market integration and the distinctive characteristics of Israel's immigration and reception regime. Although the comparison has its limitations, its inclusion prevents the analysis from remaining confined to a single national case and opens avenues for further research.

Fourth, the independently conducted qualitative study based on 50 interviews constitutes a substantial empirical contribution. It gives voice to Israeli citizens of Ethiopian descent and makes it possible to reconstruct specific employment trajectories, experiences of support and exclusion, and assessments of institutional performance. The chosen methodology is appropriate for identifying meanings, attitudes, and mechanisms that are difficult to capture through statistical indicators alone. The interviews are also valuable because they connect a public policy problem with the biographical experiences of the community under study.

Fifth, the distinction between the approaches of Mapai/the Labor Party and Likud to immigration and integration deserves attention. Comparing their different emphases on state intervention, social assistance, market mechanisms, and individual responsibility demonstrates that a shared national objective of reception and integration does not necessarily imply a uniform political approach. This analysis highlights the significance of ideological orientations in the choice of specific public policy instruments.

Sixth, the analytical focus on the gap between policies and outcomes is particularly productive. The author does not merely establish that support programs exist; she asks why disparities in employment, job quality, and opportunities for advancement persist despite these programs. The principal research value of the dissertation lies in this tension between formally declared inclusion and inequality as actually experienced. The findings direct attention to implementation, coordination, institutional practices, and social attitudes, rather than solely to the presence or absence of state measures.

Critical observations

No research is without shortcomings and limitations. I would group these into three clusters: conceptual and theoretical, methodological, and structural.

Within the first group, I would identify two problematic aspects. The first concerns conceptual imprecision. Migration studies distinguish between immigration policy, which governs flows, and integration policy, which addresses stocks, or settled migrant populations. The author primarily examines integration policy but frequently conceptualizes it as immigration policy. Second, I would point to the

insufficiently precise distinction between policies of support and policies of restriction. Among the examples of the latter, we find practices of experienced discrimination rather than deliberately restrictive policies.

Among the methodological shortcomings, I would highlight the asymmetry of the empirical research: interviews were conducted only with Ethiopian immigrants, and the policies are examined exclusively from their point of view. Interviews with policymakers, which could have presented the positions of the institutional actors themselves, are absent. Paradoxically, although migrants' experiences are central to the study, their agency is neither sufficiently conceptualized nor adequately investigated empirically. Cultural interpretations are more prominent: even when the author notes that some migrants are urban, educated, and integrated, the emphasis remains on the contrast between traditional Ethiopian culture and the culture of the working environment in the receiving society. The question of migrants' personal responsibility for their integration is also insufficiently developed.

Among the structural limitations, I would note the heterogeneous character of the first chapter, which brings together theories of public policy implementation, the history of the Ethiopian Jewish community, education, military service, and comparisons with Western Europe. A clearer separation of the conceptual framework from the historical and comparative context would strengthen the logic of the exposition and its connection to the empirical chapter.

Questions for the defense

1. How do you distinguish deliberately restrictive state policies from discriminatory practices by employers and other actors in the labor market? How does this distinction affect your assessment of the state's responsibility and the outcomes of integration policy?
2. The Zionist vision is mentioned but is not developed sufficiently convincingly in the diversity of its forms. How would you explain the relationship or contradiction between the Zionist ideal of gathering the Jewish people and the different regimes of recognition, immigration, and integration applied to Ethiopian Jews? To what extent do these differences stem from competing interpretations of Zionism, and to what extent from institutional, religious, and social factors?

Publication record

The doctoral candidate has scientific publications on the research topic in Bulgaria and Serbia. These demonstrate that the research findings are already circulating within the Bulgarian and international academic communities.

Contributions

The dissertation's contributions lie primarily in the systematization of a specific case of labor market integration that is insufficiently known within the Bulgarian academic community; the collection and

interpretation of an original corpus of 50 interviews; and the identification of the tension between the declared objectives of integration programs and the outcomes experienced by their target groups.

The combination of institutional, biographical, and comparative perspectives provides a foundation for further research on public policies and inequalities. The contributions are empirical and applied-analytical in nature.

The scientific contributions are the result of the author's individual and independent research work.

Statement concerning the presence or absence of plagiarism

To the best of my knowledge, no non-anonymous, substantiated allegations of plagiarism have been received during the procedure. I have no information or grounds indicating plagiarism in the dissertation.

Conclusion

Despite the critical observations expressed above, I can confirm that the dissertation meets the requirements of the Bulgarian Academic Staff Development Act and its implementing regulations.

I therefore propose to the esteemed members of the Department Council of the Department of Philosophy and Political Science that Aleli Admasu-Adane be awarded the educational and scientific degree of Doctor (PhD) for her dissertation entitled "The Policy of the State of Israel for the Integration of Israelis of Ethiopian Descent into the Israeli Labor Market."

**Anna
Slavtcheva
Krasteva**

Digitally signed by
Anna Slavtcheva
Krasteva
Date: 2026.09.18
08:11:14 +02'00'

Prof. Anna Krasteva

18 September 2026